

HAV- OG LANDBRUKSAREAL SKAL LØSE FRAMTIDEN MATBEHOV NÅR VI BLIR 9 MILLIARDER VERDENSBORGERE I 2050. FOR Å GREIE DETTE MÅ VI FORVALTE DISSE AREALENE SOM VÅR VIKTIGSTE FELLESRESSURS. AREALPLANLEGGING ER ET VIKTIG REDSKAP FOR DETTE.

AV: INSTITUTT FOR LANDSKAPSPLANLEGGING

Landbruket har så langt bidratt med det meste av matproduksjonen. I framtiden er vi også avhengig av matproduksjon i havet. Matproduksjonen trenger tilstrekkelig land- og havarealer med god nok kvalitet til matproduksjon.

Det er sterk konkurranse om bruken av slike arealer, og ikke alle former for arealbruk er forenelig med matproduksjon. Planlegging er et viktig redskap for å sikre land- og havarealer av høy kvalitet til å produsere mat også i framtiden.

UNDER PRESS

Rundt 4 % av Norges areal er matjord. Jordvern skal sikre matjorda mot nedbygging. På tross av jordvern bygges mye matjord ned til bygg og samferdselstiltak.

Fortetting av byggetiltak i byene har redusert nedbygging av landbruksarealer. Byvekst er likevel en trussel mot matjorda. Det moderne landbruket har også behov for byggearealer og ny nasjonal vegplan legger opp til økt samferdselsutbygging. Dette truer matjorda.

KYSTEN

I Norge har vi en lang kyst med rike muligheter for matproduksjon. Det er press på bruken av kysten til fiskeri, samferdsel, bygg, oppdrett og friluftsliv. Bruk av kysten er det ikke bare konkurranse om havarealene, men også å sikre avstand mellom aktiviteter for å unngå smittefare, tap av villaks og forurensing.

Kunnskap om omfanget av arealbruksendringer og drivkrefter bak endringene er avgjørende for å sikre arealer for framtidens matproduksjon.

FRAGMENTERT

En kritisk utfordring er en fragmentert forvaltning. Landbruks- og fiskerisektoren har ulike lover og politikkområder, og disse er forskjellig fra arealplanleggingens rammer og grunnlag. Planleggingens mandat er å løse arealkonflikter, finne løsninger og forvalte arealene for å sikre fremtidens matproduksjon. Men dagens

planleggingssystem har ikke alltid mulighet til å greie dette.

KUNNSKAP ER GOD BIOØKONOMI

Et viktig forskningstema er å identifisere barrierer i dagens plansystem og å utvikle innovative planløsninger for å sikre framtidens matproduksjon. Kunnskapsheving som ivaretar en god forvaltning av hav- og landarealer er god bioøkonomi. Universitetet for miljø- og biovitenskap er i tet når det gjelder kunnskap om arealplanlegging både på land og i sjø. Denne kunnskapen skal gi oss alle mat på bordet.